

Årsbokslut 2019 Arbets- och företagsnämnden

Innehållsförteckning

I	Verk	ksamhetens uppdrag	3			
2	Hän	nt i verksamheten 2019	3			
3	Mål	luppfyllelse under 2019	3			
	3.1	Bästa utveckling för alla	8			
	3.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	11			
	3.3	Stark och balanserad tillväxt	11			
	3.4	Maximalt värde för skattepengarna	13			
4	Red	lovisning av särskilda uppdrag	14			
5	Ekonomiskt resultat					
	5.1	Vuxenutbildning, SFI och samhällsorientering	16			
	5.2	Arbetsmarknad	16			
	5.3	Ekonomiskt bistånd	17			
	5.4	Ensamkommande barn och unga	17			
	5.5	Nyanlända flyktingar	18			
	5.6	Bostadsförsörjning nyanlända	19			
	5.7	Myndighetsorganisation	20			
	5.8	Digitalisering	20			
6	Siuk	kfrånvaro	20			

Bilagor

Bilaga 1: Det kommunala aktivitetsstödet Årsrapport 2019

Bilaga 2: Projektbidrag för inkludering 2019

Bilaga 3: Utvärdering av risk och konsekvensanalys internbudget 2019

I Verksamhetens uppdrag

Nackaföretag ska ha god tillgång till kompetens och nackabor ska kunna ta del av arbetsmarknaden. Arbets- och företagsnämnden ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen, arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd samt det samlade ansvaret för flyktingmottagandet inklusive ensamkommande barn.

2 Hänt i verksamheten 2019

Ekonomi i balans

Arbets- och företagsnämnden har god måluppfyllelse i verksamheten och redovisar ett överskott i relation till budget för 2019. I ljuset av de utmaningar som påverkar nämndens ekonomi, som till exempel retroaktiva beslut kring statsbidrag och snabbt förändrade förutsättningar kring flyktingmottagande, är detta resultat anmärkningsvärt. Det bekräftar det trendbrott som syntes redan i slutet av 2018 och tyder på att verksamheten drivs med god styrning och kontroll.

Framgångsrika insatser för egen försörjning

Via samordningsförbundet VärNa pågår det så kallade MIA-projektet (Mobilisering inför arbete), som syftar till att ge människor som av olika anledningar aldrig har arbetat, eller som inte arbetat på länge, chans att förbereda sig för ett jobb. Den som avslutat MIA-projektet ska vara redo att börja studera, arbetsträna eller arbeta. Projektet är nationellt men drivs i olika delprojekt på lokal nivå. I Nacka startade projektet 2018 och har som plan att ta emot 355 deltagare fram till sommaren 2020. Ett av projektets mål är att 30 procent av deltagarna ska börja arbeta eller studera efter avslutad insats i projektet. Vid årets slut har 28 procent av deltagarna börjat arbeta eller studera, vilket ska jämföras med snittet på 19 procent för samtliga MIA-projekt i landet.

Från tanke till robotfabrik

Under 2018 pågick ett utvecklings- och förändringsarbete där Nacka genom digitalisering och automatisering förnyade och utvecklade processer för att skapa mervärde för både nackabor och medarbetare. Arbets- och företagsnämnden var drivande i arbetet och äger två av de processer som numera har både fysiska handläggare och robothandläggare. Resultatet av utvecklingsarbetet har fått stor uppmärksamhet under 2019, dels genom en mängd studiebesök från andra kommuner samt forskare vid högskolor och universitet och dels genom utmärkelsen "Årets Välfärdsförnyare" vid Stora Samhällsgalan samt en nominering till GötaPriset, där kommunen gick vidare till andra urvalsomgången.

Stöd på vägen mot eget boende och etablering fortsatt en viktig framgångsfaktor

Det bosökstöd som sedan 2018 har utvecklats för att öka möjligheterna för nyanlända att hitta egen bostad har under året resulterat i att cirka 95 procent av alla nyanlända har hittat eget boende efter de två åren i kommunens genomgångsbostad. Samverkan med civilsamhället är en del av framgången i detta arbete.

Bosökstödet som till stor del har finansieras av utvecklingsmedel från Länsstyrelsen i två projekt kommer under 2020 att implementeras och finansieras i ordinarie verksamhet för fortsatt god utveckling.

3 Måluppfyllelse under 2019

Sammanfattning

Under 2019 har arbets- och företagsnämnden bidragit framgångsrikt till att uppnå kommunens

övergripande mål, och nämndens ekonomi är i balans. De trendbrott i kostnadsutveckling som kunde ses i verksamheterna för ekonomiskt bistånd och ensamkommande barn och unga under 2018 har bekräftats under 2019. Den positiva resultatutvecklingen i relation till nämndens mål på på övergripande nivå fortsätter, men i långsammare takt, och utfallet för någon enstaka indikator har försämrats. Viktiga orsaker är en förskjutning av kundunderlaget, där både etablerade och nyanlända nackabor står längre från arbetsmarknaden än tidigare år, och det försämrade konjunkturläget på arbetsmarknaden.

Omvärldsbevakning

Barnkonventionen lag från den 1 januari 2020

Arbets- och företagsnämndens verksamhet har både direkt och indirekt påverkan på barn och unga som antingen ingår i nämndens målgrupper eller är anhöriga till någon som ingår. Såväl tjänstemän som politiker i nämnden har därför genomgått utbildning som del av förberedelsen inför att barnkonventionen inkorporerades i svensk lag i samband med årsskiftet 2019/2020.

Arbetsmarknadspolitiska händelser med lokal påverkan

Under 2019 har regeringen utrett och beslutat att Arbetsförmedlingen ska reformeras och myndigheten har fått en kraftigt minskad budget. Parallellt med utredning och reformbeslut har myndigheten genomgått en stor intern omorganisation. Minskad budget och omorganisation har dels lett till paus för vissa insatser och dels påverkat leveransförmågan hos det lokala Arbetsförmedlingskontoret. Eventuella konsekvenser för kommunen med anledning av detta, till exempel i form av ökat behov av ekonomiskt bistånd hos medborgare, är inte möjliga att särskilja från konsekvenser av andra faktorer som till exempel ett försämrat läge på arbetsmarknaden. Under 2020 kommer arbetet med att reformera Arbetsförmedlingen att fortgå, men regleringsbrevet anger att myndigheten har i stort sett samma målgrupper och uppdrag som under 2019.

Nämndens största utvecklingsområden

Kvalitetsledning

Förutsättningarna för systematiskt kvalitetsledningsarbete i nämndens samtliga processer behöver förbättras. Arbetet, som inleds 2019, berör både systemstöd, arbetsflöden och uppföljning och syftar specifikt till att öka transparens, spårbarhet och systematik i kvalitetsledningen. Som en del i detta arbete planeras en genomlysning av kundvalet för arbetsmarknadsinsatser.

Hållbar bostadsförsörjning

För att nå nämndens mål och budget även framöver krävs att verksamhetens prognos gällande bostäder för nämndens målgrupper motsvaras av en anpassad kapacitet från enheten för fastighetsförvaltning. Detta för att minimera kostnader för outhyrda bostäder samt andra tillkommande kostnader för bostäder för sociala behov. Arbetet med att säkerställa en långsiktigt hållbar bostadsförsörjning till en kostnad som motsvarar den för verksamheten fastställda budgeten förutsätter ett fortsatt nära samarbete med enheten för fastighetsförvaltning.

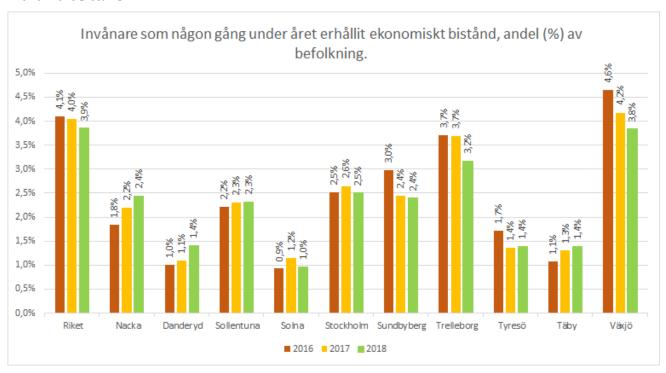
Myndighetssamverkan

Många myndigheter har under det senaste decenniet genomfört besparingar i form av effektiviseringar samt att det i högre utsträckning har skett en tydligare specialisering av roller. Effektiviseringarna har också inneburit ett större geografiskt avstånd mellan myndigheterna. För att minimera riskerna för att personer faller mellan stolarna blir samverkan än mer viktig då den är nyckeln till framgång för att nå målet om att varje person ska bli självförsörjande. Kommunen ska därför fortsätta arbeta aktivt för att samverkan optimeras både internt i kommunen men också med andra myndigheter, till exempel genom det pågående arbetet i samordningsförbundet VärNa.

Kommunjämförelse

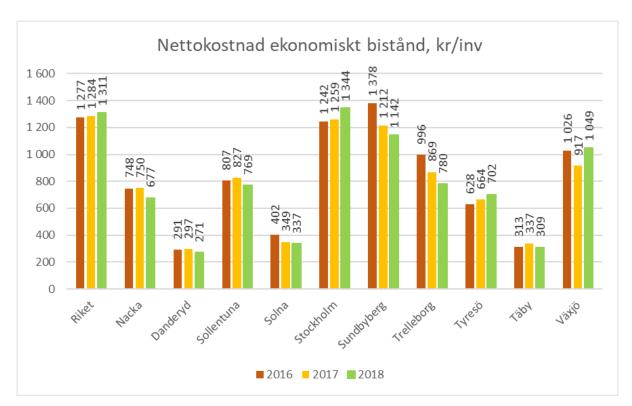
För den statistik som hämtas ur databasen för kommunjämförelser (Kolada) kan jämförelse för 2019 kan göras först när databasen är uppdaterad under hösten 2020. Delar av nedan jämförelse bygger därför på statistik för 2018.

Ekonomiskt bistånd

Figur 1: Andel av befolkningen med ekonomiskt bistånd, trend och jämförelse med andra kommuner. Källa: Kolada.

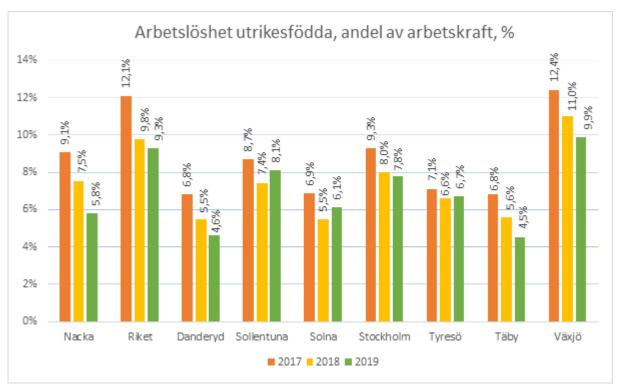
Jämförelsen visar att kommunens andel av befolkningen som uppbär ekonomiskt bistånd trots viss ökning fortfarande var låg i förhållande till riket som helhet under 2018, men högre än i jämförelsekommunerna. Under både 2018 och 2019 har många av de nyanlända hushåll som anvisades till Nacka under 2016 och 2017 och som haft behov av försörjningsstöd flyttat från kommunen, och totala antalet hushåll med ekonomiskt bistånd minskar under 2019. Detta bör synas i statistiken för 2019 då den presenteras i Kolada under hösten 2020.

Figur 2: Nettokostnad ekonomiskt bistånd per kommuninvånare, trend och jämförelse med andra kommuner. Källa: Kolada.

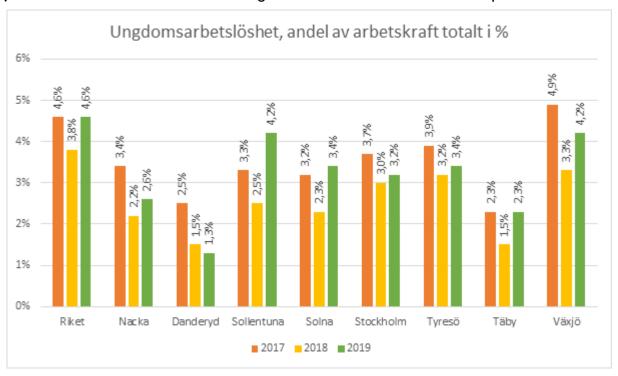
Jämförelsen visar att kostnaden per Nackainvånare för utbetalt ekonomiskt bistånd minskat till drygt hälften av motsvarande kostnad för hela rikets kommuner. På grund av olika sätt att bokföra kostnader för ekonomiskt bistånd är en rättvisande jämförelse mellan olika kommuner svår att göra genom Kolada-statistiken. I relation till jämförelsekommunernas utfall är dock trenden mellan 2017 och 2018 mest positiv i Nacka.

Arbetslöshet och arbetsmarknadsinsatser

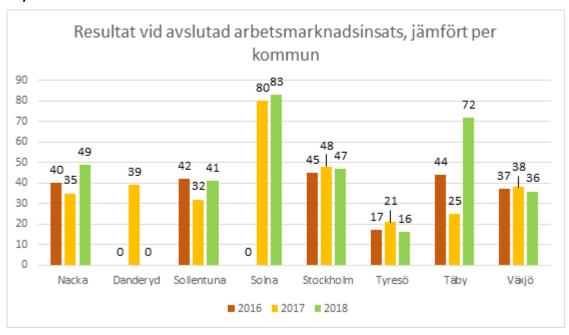
Figur 3: Arbetslösheten bland utrikesfödda, trend och jämförelse med andra kommuner. Källa: Arbetsförmedlingens månadsstatistik.

Arbetslösheten bland utrikesfödda har sjunkit från föregående år i riket totalt och i de flesta av våra jämförelsekommuner. Största minskningen återfinns dock i Nacka med 1,7 procentenheter.

Figur 4: Arbetslösheten bland ungdomar 18-24 år, trend och jämförelse med andra kommuner. Källa: Arbetsförmedlingens månadsstatistik.

Arbetslösheten bland ungdomar har ökat från föregående år i riket totalt och i de flesta av våra jämförelsekommuner. Arbetslösheten för ungdomar är dock fortfarande låg i Nacka som hör till de av jämförelsekommunerna med bäst resultat.

Figur 5: Resultat vid avslutade arbetsmarknadsinsatser, trend och jämförelse med andra kommuner. Andel deltagare som börjat arbeta eller studera. Källa: Kolada.

Resultatet av kommunens arbetsmarknadsinsatser ökade med 14 procent mellan 2017 och 2018. På grund av olika sätt att definiera kundgruppen för arbetsmarknadsinsatser samt begreppet "arbete" är en rättvisande jämförelse mellan olika kommuner svår att göra genom Kolada-statistiken.

Statsbidrag

För delar av arbets- och företagsnämndens verksamhet utgår statsbidrag. Förväntat utfall för statsbidragen 2019 var drygt 89 miljoner kronor, och rörde hela eller delar av verksamheten inom ensamkommande barn och unga, nyanlända flyktingar och vuxenutbildning. Totala utfallet för statsbidragen var knappt 80 miljoner kronor, alltså cirka 10 miljoner kronor under budget. Avvikelsen mellan budget och utfall för stadsbidrag för de olika verksamheterna varierar dock stort, se tabell nedan.

Inom verksamheten ensamkommande unga erhålls både schablonersättning samt återsökta medel. Ibland avslår Migrationsverket utbetalning av återsökta medel för insatser som görs av så kallade "LVU-liknande skäl". Därför är budgeten något lägre än de faktiska återsökta kostnaderna. Utfallet är även det lägre än budget, dels på grund av lägre antal ensamkommande barn och unga i verksamheten än beräknat, vilket påverkar schablonersättningen, och dels på grund av avslag rörande återsökta medel från 2018. Så sent som i slutet av december 2019 återkrävde Migrationsverket cirka 5 miljoner kronor för felaktigt utbetalad schablonersättning härrörande från åren 2017, 2018 och 2019. Vid årsskiftet 2019/2020 har Migrationsverket fattat beslut kring alla återsökta medel från 2018 och tidigare. Den återsökta summan för 2019 är relativt låg jämfört med tidigare år.

Inom verksamheten nyanlända flyktingar erhålls schablonersättning från staten. För denna budgetpost har ersättningen kraftigt överstigit den försiktigt lagda budgeten. Även inom verksamheten vuxenutbildning har ersättningen överstigit budget. Här har kommunen under året sökt och beviljats tillskott av medel som inte tidigare sökts och därför inte var medräknade i budget.

Tabell: Statsbidrag 2019

2019	Prognos sökta statsbidrag (helår), tsek	Budgeterade bidrag (helår), tsek	Erhållna bidrag (T1+T2), tsek	Utfall statsbidrag Årsbokslut 2019 tsek
Ensamkommande barn/unga	62 577	59 489	35 842	33 252
Nyanlända flyktingar	25 281	25 281	26 834	37 612
Vuxenutbildning	4 705	4 705	5 115	8 947
Summa	92 563	89 475	67 791	79 811

3.1 Bästa utveckling för alla

Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser.

Utvecklingsinsatser och resultat för svenska för invandrare (sfi) under året

Utifrån resultatet av en extern revision av sfi-verksamheten i december 2018 samt en genomlysning av sfi-verksamheten som gjordes av arbets- och företagsenheten under våren 2019 beslutade arbets- och företagsnämnden om flera förändringar med start från 1 september 2019. Bland annat förändrades ersättningsmodellen, nivåplaceringen inom sfi togs över av kommunen, kraven på andelen behöriga och legitimerade lärare höjdes samt krav på undervisning i separata studievägar infördes.

Tydliga effekter på utfallet för indikatorn "godkänt betyg senast terminen efter kursstart" kan inte förväntas förrän tidigast vid utgång av vårterminen 2020 för de elever som startade en kurs efter den I september 2019 då villkoren ändrades. Variationen i utfall mellan olika anordnare är dock stor, och fokus vid uppföljning och verksamhetsdialog under 2020 kommer därför att vara på de som har lägst andel godkända betyg.

En annan viktig faktor för att förbättra måluppfyllelsen inom sfi är fortsatt att minska andelen avbrott. Under perioden I september 2019 – 31 december 2019 gjordes därför en fördjupad uppföljning av avbrottsorsakerna hos anordnarna. Resultatet för denna enkät kommer redovisas i februari 2020 i samband med kvalitetsrapporten för vuxenutbildningen. Vidare behöver fokus läggas på resultaten för elever som läser sfi på distans, där endast 14 procent av eleverna lyckas nå upp till godkänt betyg senast terminen efter kursstart.

Inför 2019 höjdes målnivån för andelen elever som senast terminen efter kursstart når godkänt betyg från 42 procent till 60 procent. Utfallet för 2019 är 45 procent, vilket är en ökning med 3 procentenheter sedan 2018, men målet om 60 procent är ej uppnått. Genomsnittstiden per genomförd kurs har minskat från 5,0 månader 2018 till 4,7 månader 2019, vilket är positivt. Resultatet av de åtgärder som trädde i kraft den I september 2019 förväntas leda till att utfallet närmar sig målnivån under 2020.

Tabell: SFI

Verksamhet/ÅR (SFI)	2017	2018	2019	förändr (%)
Antal elever totalt under året	I 224	I 393	I 577	13
Antal elever som startat under året	1 199	I 243	I 208	-3
Andel Nackabor*	89	83	82	-1
Andel kvinnor	48	58	60	2
Antalet kursaktiviteter	I 64I	I 844	I 657	-10
Antalet kursaktiviteter per elev	1,4	1,5	1,4	-7
Andel status senast terminen efter kursstart				
Andel godkänt betyg	38	42	45	3
Andel ej godkänt betyg	0	0	2	2
Andel avbrott	37	38	37	-1
Fortsätter kurs	23	19	16	-3

^{*}Folkbokförda i Nacka vid årets slut

Förändring av antal är beräknad som en procentuell förändring från 2018 till 2019. Förändring av andel är beräknad som en skillnad i antal procentenheter från år 2018 till år 2019 (på samma vis som i kvalitetsrapporter för 2017 och 2018).

Goda resultat i arbetsmarknadsinsatser

Under året har 260 kunder i arbetsmarknadsinsats avslutats då de har blivit självförsörjande via arbete, studier eller eget företagande. Ytterligare 300 kunder har avslutats då de inte längre tillhör kommunens målgrupp, till exempel de som flyttat till annan kommun eller inte längre ansökt om ekonomiskt bistånd. Vid årets slut är 704 personer i arbetsmarknadsinsats, vilket är en minskning med cirka 80 personer jämfört med föregående år. Minskningen beror till största del på minskat antal nyanlända.

Fördelningen mellan könen har varit jämn, något fler kvinnor än män. Drygt hälften av kunderna har haft en jobbpeng och resterande kunder har stått längre från arbetsmarknaden och fått andra insatser såsom förrehabiliterande insatser, insatser via vårdgivare, studier etcetera.

Under 2019 har 131 personer deltagit i olika förrehabiliterande insatser med syfte att komma närmare arbetsmarknaden. Av de personer som ingått i dessa insatser har ett fåtal gått vidare till arbete eller studier men många gjort en positiv förflyttning. Genom insatsen Hälsoträdgården, som drivs av kommunen och som har haft 35 deltagare under 2019, har 85 procent av deltagarna gjort en förflyttning närmare egen försörjning under året. Se även tabell nedan.

Via samordningsförbundet VärNa pågår bland annat det så kallade MIA-projektet (Mobilisering inför arbete). Projektet startade 2018 och har som mål att ta emot 355 deltagare fram till sommaren 2020. Hittills har 344 deltagare startat varav 175 från Nacka (56 under 2019). Ett av projektets mål är att 30 procent av deltagarna ska börja arbeta eller studera efter avslutad insats i projektet. Resultatet för MIA inom VärNa är att 28 procent har börjat arbeta eller studera, vilket ska jämföras med snittet på 19 procent för samtliga MIA-projekt i landet. Övriga deltagare deltar i ordinarie arbetsförberedande insatser eller rehabilitering i kommunen eller hos annan myndighet. 85 procent av de tillfrågade säger att de känner en ökad makt över sin situation, vilket överträffar målet om 60 procent och är en positiv ökning från 2018.

Hälsobefrämjande etablering (HE) är ett annat VärNa-projekt som startade 2018 och har som mål att ta emot 80 deltagare fram till september 2020. Under 2019 har 62 deltagare startat varav 38 från Nacka. Aktuella insatser är hälsosamtal, hälsoskola och vägledning samt förrehabiliterande insatser via regionen eller kommunala insatser via socialtjänstlagen.

Tabell: Arbetsmarknadsinsatser

Arbetsmarknadsinsats gruppering	Antal kunder	Arbete/Eget företagande	Studier	Summa avslut till arbete eller studier
Jobbpeng grund	83	41	15	56
Jobbpeng förstärkt	143	28	13	41
Jobbpeng Språk- och arbetsintroduktion	147	19	30	49
Delsumma jobbpeng	373	88	58	146
Förrehabiliterande insatser	131	4	6	10
Föräldraledig/Sjukskriven	22	I	3	4
Insatser för unga under 21 år	21	2	21	23
Gemensamma insatser arbetsförmedlingen och AFE	86	26	12	38
Studier, med eller utan, ekonomiskt bistånd	71	13	26	39
Summa	704	134	126	260

Egen försörjning efter etableringsperioden

Cirka 67 procent av de vuxna personer som anvisades till Nacka under 2017 har flyttat till andra kommuner under eller efter etableringen. För dessa personer är försörjningsstatus okänd. Drygt 30 procent bor kvar, och av dessa är knappt två tredjedelar självförsörjande. Återstående tredjedel av de som bor kvar i Nacka, vilket motsvarar 12 procent av totala antalet som anvisades till Nacka 2017, har ekonomiskt bistånd.

2019 fick 29 personer, varav 10 kvinnor och 19 män, extratjänst via Nacka kommun. Dessa personer placerades på kommunala arbetsplatser såsom äldreomsorg, skola, förskola och socialpsykiatri. Fem personer har efter extratjänstens slut fått anställning, tio personer har fått ytterligare ett års extratjänst och tio personer har flyttat till annan kommun. Under året har nästan alla nyanlända vuxna tagit del av jobbpengen Språk- och arbetsintroduktion, vilket är en lyckad insats på väg mot självförsörjning.

Tid i insats och egen försörjning

Tiden i insats för samtliga kunder som tagit del av jobbpeng har minskat från 2018, vilket framförallt kan ses för de kunder som har haft förstärkt jobbpeng. Minskningen uppgår till hela 30 procent.

Totalt 70 procent av de kunder vars insats avslutats under året har nått egen försörjning. Detta är en liten minskning jämfört med 2018. Minskningen beror främst på att totala antalet kunder har minskat. Notera att indikatorbenämningen är missledande eftersom såväl målnivå som utfall inkluderar samtliga kunder som haft en insats och som inte längre behöver försörjningsstöd, och inte bara dem som nått självförsörjning via arbete, studier eller eget företagande.

 Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019
Andel kursdeltagare inom SFI med minst godkänt betyg terminen efter kursstart.	35 %	42 %	45 %	60 %
Andel personer som blir självförsörjande inom etableringsperiodens två år.		75 %	88 %	80 %
Andel Nackabor som efter avslutad insats nått egen försörjning via arbete, studier eller eget företagande.	44 %	72 %	70 %	65 %

3.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nyanlända Nackabors bostäder finns i alla kommundelar. Kommunen skapar möjligheter till språkutveckling, integration och arbete i samspel med andra aktörer.

Genomgångsbostäder i alla kommundelar

Målet om genomgångsbostäder i alla kommundelar är uppfyllt. För att möjliggöra en fortsatt god måluppfyllelse krävs att särskild hänsyn tas av fastställt mål vid framtida planering av bostadsbeståndet hos enheten för fastighetsförvaltning. Att matchningen mellan verksamhetens behov och kommunens kapacitet av bostäder för sociala behov sker i nära samverkan mellan etableringsenheten och enheten för fastighetsförvaltning är avgörande för fortsatt effektivitet i detta arbete.

Arbetslöshet bland utrikesfödda

Arbetslösheten bland utrikesfödda har sjunkit från föregående år (se även kommunjämförelsen ovan). Utfallet, som delvis beror på att många nyanlända nackabor flyttar från kommunen under eller direkt efter etableringsperioden, överträffar målet.

Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019
Andel kommundelar med genomgångsbostäder för nyanlända.	100 %	100 %	100 %	100 %
Arbetslöshet bland utrikesfödda i Nacka i förhållande till arbetskraften.		8,6 %	5,8 %	8 %

3.3 Stark och balanserad tillväxt

Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetssökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.

Det kommunala aktivitetsansvaret

Inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret har kommunen stöttat 150 ungdomar under 2019. Stöttningen kan bestå av en insats, till exempel praktik, och/eller studievägledning där ungdomen hänvisas direkt till studier. Totalt har 85 procent av de ungdomar som fått studievägledning eller vars insats avslutats börjat studera eller arbeta, vilket är en marginell försämring mot tidigare år. Totala antalet insatser och studievägledningar har ökat något. En detaljerad beskrivning av verksamheten och utfall återfinns i bilaga 1.

Kvalitetsuppföljning och resultat inom kommunal vuxenutbildning

Under året har fyra anordnare blivit avauktoriserade då de inte haft uppdrag för Nacka kommun under tolv månader, två anordnare har begärt att bli avauktoriserade på grund av få antal kunder och en anordnare har blivit avauktoriserad på grund av konkurs. Tre varningar har utfärdats och för första gången har en anordnare inom kundvalet kommunal vuxenutbildning blivit avauktoriserad på grund av kvalitetsbrister.

Andelen elever med lägst godkänt betyg efter avslutad kurs inom grundläggande och gymnasial nivå ligger kvar på 91 respektive 89 procent. Målet om minst 90 procent godkända betyg är därmed uppfyllt på grundläggande nivå, men ej på gymnasial nivå. Avvikelsen är dock liten och ingen åtgärd planeras. Efterfrågan på grundläggande utbildning har ökat jämfört med 2018. Ökningen beror främst på att många nyanlända efter avslutad sfi börjar på grundläggande nivå, men är även en effekt av utbildningsplikten. Se tabeller med statistik nedan.

Skolinspektionen genomförde under april 2019 en kvalitetsgranskning av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning på entreprenad. Fokus låg på om och hur huvudmannen säkerställer att utbildningen är av god kvalitet. Tre kvalitetsområden stod i fokus: arbetsplatsförlagt lärande (APL), validering samt yrkeslärares kompetens. Skolinspektionens bedömning var att kvalitetsuppföljningen på en övergripande nivå håller god kvalitet, men att kommunen behöver förbättra strukturen och processen för uppföljningen så att den belyser samtliga aspekter inom utbildningen.

Sammantaget har kommunens vuxenutbildning fortsatt en god kvalitet och goda resultat gällande elevernas nöjdhet och betygsresultat. En kvalitetshöjning har skett under 2019 jämfört med 2018 genom att såväl huvudman som anordnare har utvecklat sitt kvalitetsarbete samt genom att kommunen uppmärksammat, hanterat och ställt krav på åtgärder av brister i kvaliteten hos anordnare.

Tabell: Grundläggande vuxenutbildning

Vuxenutbildning/År (Grundvux)	2017	2018	2019	förändring i %
Antal elever	529	657	718	9
Andel Nackabor	81	80	81	1
Andel kvinnor	61	63	64	1
Antal kursaktiviteter	900	I 134	I 257	11
Svenska som andraspråk	680	788	948	20
Engelska	243	234	219	-6
Matematik	86	72	52	-28
Övrigt	58	31	38	23
Andel godkänt betyg	93	91	91	0
Andel ej godkänt betyg	7	9	9	0
Andel avbrott	26	16	17	1

Tabell: Gymnasial vuxenutbildning

Vuxenutbildning/År (Gymnasialvux)	2017	2018	2019	förändring i %
Antal elever	2783	3100	3145	1,5
Andel Nackabor	73	70	69	-1
Andel kvinnor	63	64	62,4	-1,6
Antal kursaktiviteter	9 847	11 562	10 404	-10
Antal kursaktiviteter per elev	3,6	3,7	3,3	-11
Andel godkänt betyg	89	89	89	0
Andel ej godkänt betyg	П	11	11	0
Andel avbrott	19	16	14	-2

Förändring av antal är beräknad som en procentuell förändring från 2018 till 2019. Förändring av andel är beräknad endast som en skillnad i antal procentenheter från år 2018 till år 2019 (på samma vis som i kvalitetsrapporter för 2017 och 2018).

	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019
•	Andel ungdomar mellan 16-20 år som hoppat av gymnasiet och efter insats från kommunen återgår till studier eller arbete.	76 %	87 %	85 %	90 %
	Andel kursdeltagare inom grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning med lägst godkänt betyg efter avslutad kurs	91 %	90 %	90 %	90 %

3.4 Maximalt värde för skattepengarna

Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.

Ökade kostnader trots minskat antal hushåll och genomsnittlig tid

Riksnormen för det utbetalade försörjningsstödet höjdes med två procent inför 2019 och trots det har det genomsnittliga utbetalade beloppet per hushåll endast ökat marginellt. Den analys som genomförts under perioden visar att ökningen består av kostnader som inte avser utbetalat försörjningsstöd till hushåll utan kostnader för framför allt tomhyror som debiteras internt. Detta beror på en ändrad fördelning av kostnader för tomhyror inom kommunen.

Under året har cirka 25 procent av antalet nyanlända hushåll under sin tvååriga etableringsperiod beviljats kompletterande ekonomiskt bistånd vilket är en minskning mot föregående år då motsvarande siffra var cirka 30 procent. Det handlar framför allt om större barnfamiljer som inte har möjlighet att bli självförsörjande under etableringsperioden, utan hänvisas till att söka kompletterande ekonomiskt bistånd på grund av allt för höga hyresnivåer.

Antalet hushåll med försörjningsstöd minskar liksom genomsnittlig tid med stöd. Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd har dock ökat något jämfört med föregående år, vilket kan vara ett resultat av ett något försämrat läge på arbetsmarknaden. Denna utveckling kommer att följas noga. Samtidigt minskar andelen unga vuxna med försörjningsstöd generellt, vilket är positivt.

Effektivisering och kvalitetsutveckling

En del av den planerade effektivisering och kvalitetsutveckling av processerna för ekonomiskt bistånd genom utvecklad automatisering har försenats under året. Dels på grund av kommunövergripande upphandling av ny leverantör för robotisering men även med anledning av tekniska utmaningar.

Det av arbets- och företagsnämnden beslutade införandet av hembesök i verksamheten ekonomiskt bistånd startades upp under november månad med två nyanställda socialsekreterare. Utvecklingen av arbetet med kundnära utredningar kommer att redovisas löpande.

Fortsatt goda resultat på vägen mot etablering

Nämndens högt satta mål att samtliga hushåll ska flytta till egen bostad efter etableringsperiodens slut uppnås inte till fullo, men måluppfyllelsen är med tanke på den rådande bostadsmarknaden i framför allt Stockholmsregionen fortsatt hög. Under året har insatsen "bointroduktion och bosökstöd för nyanlända" resulterat i att cirka 95 procent av alla nyanlända som skulle flytta från sin genomgångsbostad hittat eget boende. För singelhushåll har utfallet varit 100 procent samtidigt som 75 procent av hushåll med barn har lyckats hitta eget boende efter de två åren i kommunens genomgångsbostäder. Insatsen bosökstöd är fortsatt ett viktigt verktyg för att stödja Nackas nyanlända att hitta eget boende senast efter etableringsperiodens två år. Bosökstödet genomförs i samverkan med civilsamhället, vilket är en del av framgången. Genom insatsen minskas risken för att de nyanlända behöver insats i form av tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd efter de två åren i kommunens genomgångsbostad. Bosökstödet, som finansieras till stor del via utvecklingsmedel från Länsstyrelsen i två projekt, kommer under 2020 att implementeras och finansieras i ordinarie verksamhet.

	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Mål 2019
	Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (Egen mätning)	34 %	31 %	34 %	28 %
	Andel unga vuxna mellan 18-24 år med ekonomiskt bistånd (egen mätning)	3,4 %	2,9 %	2 %	2 %
	Andel anvisade nyanlända i egen bostad efter etableringsperiodens slut.		87 %	94 %	100 %

4 Redovisning av särskilda uppdrag

Ta initiativ för att bli försökskommun för att ta över Arbetsförmedlingens ansvar och uppgifter för arbetsmarknads- och etableringsinsatser.

Ändrade budgetförutsättningar, vissa delar av januariavtalet samt resultatet av arbetsmarknadsutredningen orsakade oklarheter kring arbetsförmedlingens befintliga och kommande uppdrag och kapacitet under årets första och andra tertial. Förutsättningarna för uppdraget från kommunfullmäktige förbättrades i slutet av november då regeringen gav Arbetsförmedlingen i uppdrag att förbereda för ett nytt kundval för att rusta och matcha personer som står utanför arbetsmarknaden. Det kundval som eftersträvas är till synes väldigt likt Nackas kundval för arbetsmarknadsinsatser. Ett förslag om att Nacka under en begränsad tidsperiod uppdras att utföra arbetsmarknads- och etableringsinsatser till nackabor mot statlig ersättning har därför lämnats in till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark. Genom att delegera såväl strategiskt som operativt ansvar för dessa insatser till kommunen kan staten få värdefulla erfarenheter både vad gäller utformning av det kommande kundvalet och vad gäller ansvarsfördelning vid samverkan med kommuner i det arbetsmarknadspolitiska uppdraget.

Stärka integrationen och de nyanländas etablering i Sverige genom samarbete med föreningar och civilsamhället och genom aktiva insatser för egen försörjning.

Det pågående samarbetet med föreningar och civilsamhället för att stärka integrationen och de nyanländas etablering har fortlöpt under året. Dels genom det praktiska etableringsstödet som nyanlända anvisade till Nacka erbjuds initialt, för att så snabbt som möjligt påbörja sin etableringsresa.

Dels genom det framgångsrika bosökstödet som erbjuds för anvisade i genomgångsbostad och som bedrivs i nära samarbete med flera civilsamhällesorganisationer. Arbets- och företagsnämnden har under året också beviljat medel till ytterligare projekt inom ramen för projektbidrag för inkludering, se bilaga 2.

Aktiva insatser för egen försörjning i syfte att stärka integrationen och de nyanländas etablering i Sverige beskrivs på andra ställen i tertialrapporten, till exempel arbetsmarknadsinsatser som redovisas under det övergripande målet bästa utveckling för alla.

5 Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska utfallet för arbets- och företagsnämnden 2019 är minus 228,5 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv budgetavvikelse på cirka 17 miljoner kronor. Såväl intäkter som kostnader har minskat med ungefär 70 miljoner kronor jämfört med 2018, främst på grund av ett minskat kundunderlag. Antalet nyanlända och ensamkommande barn och unga som anvisas till Nacka minskar stadigt och majoriteten av nyanlända Nackabor flyttar från kommunen under eller strax efter etableringsperiodens två år.

Den positiva budgetavvikelsen beror främst på stora överskott inom den arbetsmarknadsrelaterade verksamheten samt större intäkter i form av stadsbidrag för mottagandet av nyanlända flyktingar än beräknat. Arbets- och företagsnämnden redovisar ett resultat som är i linje med den förväntade prognosen som redovisades i tertial 2.

Inför 2019 gjordes en risk- och konsekvensanalys ur ekonomiskt perspektiv (AFN 2018/281). En utvärdering av analysen presenteras i bilaga 3.

Verksamhet, tkr		Ack utfall 201	9	Ack bud	lget 2019		Utfall 2018	
Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget- avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Grundläggande vuxenutbildning, check	2 331	-10 608	-8 278	-8 133	-145	2 770	-7 326	-4 556
Gymnasial vuxenutbildning, check	22 306	-60 437	-38 131	-38 701	570	20 050	-55 996	-35 946
Svenska för invandrare, check	2 604	-18 610	-16 006	-12 781	-3 225	4 691	-17 273	-12 582
Arbetsmarkn- adsinsatser, check	0	-18 798	-18 798	-28 006	9 208	0	-21 268	-21 268
Arbetsmarkn- adsinsatser övrigt	3 427	-24 418	-20 990	-31 792	10 802	2 919	-32 741	-29 376
Samhällsorien-tering, kundval	0	-569	-569	-996	427	0	-1 199	-1 199
Ekonomiskt bistånd	2 894	-83 341	-80 447	-80 604	157	I 835	-77 716	-75 881
Dödsbohandläggning	0	-956	-956	-600	-356			
Ensamkommande barn	42 114	-46 226	-4 112	-2 515	-1 597	90 139	-130 758	-40 619
Nyanlända flyktingar	37 991	-8 429	29 562	19 311	10 251	55 070	-11 219	43 851
Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning	15 474	-41 269	-25 796	-18 993	-6 803	24 166	-26 440	-2 274
Nämnd	0	-892	-892	-834	-58	0	-907	-907

Verksamhet, tkr		Ack utfall 2019		Ack budget 2019		Utfall 2018		
Myndighet & huvudmannauppgifter	2 543	-42 787	-40 244	-38 255	-1 989	2 716	-46 903	-44 187
Digitalisering	0	-2 914	-2 914	-3 000	86			
Summa	131 684	-360 255	-228 571	-245 899	17 328	204 356	-429 745	-224 943

5.1 Vuxenutbildning, SFI och samhällsorientering

Det ekonomiska resultatet för grundläggande vuxenutbildning för 2019 är minus cirka 8,3 miljoner kronor, vilket är drygt 100 000 kronor sämre än budget. Antalet elever som läst på grundläggande nivå överensstämde med det som prognostiserats. Utbildningspliktens grundtanke om att kombinera språkstudier med andra studier på grundläggande nivå har inte slagit igenom ännu, men prognostiseras bli mer förekommande under 2020.

Utfallet för gymnasial vuxenutbildning, minus 38,1 miljoner kronor, är en positiv avvikelse mot budget om drygt 500 000 kronor. Prognosen för 2019 innehöll utrymme för ett ökat antal kombinationsutbildningar, det vill säga utbildningar där språkstudier kombineras med yrkeskurser på gymnasial nivå, vilket inte blev fallet.

Utfallet för svenska för invandrare är minus 18,6 miljoner kronor, vilket är cirka 3,2 miljoner kronor sämre än budget. Utfallet beror på att efterfrågan på sfi varit högre än budget samtidigt som trenden av en förskjutning i målgruppen mot större andel individer med låg utbildningsbakgrund håller i sig. Detta leder till att Nacka har fler elever på sfi samtidigt som färre har startat en ny kurs under 2019.

Resultatet för samhällsorientering är minus 569 000 kronor, vilket är cirka 400 000 kronor bättre än budget. Kundvalet för samhällsorientering avvecklades under 2019 och kommunen har nu avtal med Centrum för samhällsorientering. En kombination av färre vuxna nyanlända än vad som prognostiserats samt en uppskjuten utbildningsstart under hösten 2019 gör att utfallet är lägre än prognostiserat.

5.2 Arbetsmarknad

Utfallet för "arbetsmarknadsinsatser, check", även kallat jobbpeng, är minus 18,8 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på drygt 9,2 miljoner kronor. Förklaringen till den positiva avvikelsen är att fler nyanlända flyttar från Nacka under eller efter etableringsperiodens slut än vad som förväntades vid tiden då budgeten lades, vilket ger mindre efterfrågan på insatser än beräknat.

Budgetposten "arbetsmarknad, övrigt" inkluderar bland annat sommarjobb till ungdomar, föreningsbidrag, avtal med VärNa, konsumentrådgivning inklusive budget- och skuldrådgivning och avtal med kommunala produktionen. Utfallet är minus 20,9 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på drygt 10,8 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen var tydlig redan under våren och har vuxit för varje månad. Avvikelsen beror främst på att flera avtalade insatser inte har aktiverats till fullo under året. Eftersom utrymmet i budget så medgav planerades därför start under hösten 2019 av insatserna individuell "case manager" (för att stötta personer som står långt i från arbetsmarknaden och som har uppburit ekonomiskt bistånd under längre tid) samt "drop-in mottagning" med fokus ekonomi och arbete. Under inledningen av hösten framkom dock att arbetsoch företagsnämndens budgetutrymme 2020 för arbetsmarknadsinsatser vid sidan om jobbcheck skulle minskas. De planerade insatserna pausades därför i väntan på beslut om kommande års budget och startas under första kvartalet 2020.

5.3 Ekonomiskt bistånd

Det ekonomiska utfallet 2019 för ekonomiskt bistånd är minus cirka 80,5 miljoner kronor. Det motsvarar en positiv budgetavvikelse om 157 000 kronor. Den inledande prognosen för året, som baserades på trenden från 2018, var ett negativt utfall om minus 3 miljoner kronor. Årets utfall pekar på ett trendbrott och kan ses som mycket positivt.

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd per hushåll har under året endast ökat motsvarande den tvåprocentiga höjningen av riksnormen. Antalet hushåll med försörjningsstöd har under årets senare del minskat liksom genomsnittlig tid med stöd.

Sammanlagt har 161 hushåll tagit emot ekonomiskt bistånd för tillfällig boendelösning under 2019, vilket motsvarar en minskning med 28 procent mot föregående år. Sju hushåll som tidigare haft genomgångsbostad som avslutats under året har beviljats tillfälligt boende, vilket är en minskning med 53 procent mot föregående år. Detta får anses vara en följd av det intensifierade kundnära arbetet med stöd i att finna mer varaktiga boendelösningar. Under 2019 har 73 hushåll som tidigare behövt stöd med tillfällig boendelösning ordnat eget boende i eller utanför Nacka kommun.

Under 2019 har sex familjeåterföreningar har skett där sju ensamkommande barn/unga med uppehållstillstånd har återförenats med sin närmaste familj. Detta har inneburit en kostnad för kommunen på cirka en halv miljon kronor. De familjemedlemmar som kommer till Nacka kommun som anknytningar omfattas inte av kommunens ansvar för flyktingmottagande utifrån den så kallade bosättningslagen, lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Kommunens skyldighet utifrån socialtjänstlagen att ta det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver innebär dock i praktiken en kostnad för ekonomiskt bistånd för tillfälligt boende med mera för denna målgrupp.

Efter en ändring i arbets- och företagsnämndens reglemente överfördes ansvaret för dödsbohandläggningen från socialnämnden per den I januari 2019. Den budget som nämnden tillfördes i samband med detta motsvarade inte hela den faktiska kostnaden för uppdraget, vilket förklarar en del av det negativa utfallet för budgetposten. Vidare redovisas även kostnad för utbetalt ekonomiskt bistånd för begravningskostnader samt tolkkostnader kopplat till dödsbohandläggningen samt budget- och skuldrådgivningen i denna budgetpost, vilket förklarar resten av det negativa utfallet på totalt 356 000 kronor.

5.4 Ensamkommande barn och unga

Årets resultat för verksamheten är minus 4,1 miljoner kronor, vilket motsvarar en negativ budgetavvikelse om cirka 1,6 miljoner kronor. Resultatet inkluderar cirka 5 miljoner kronor i återkrävd ersättning från Migrationsverket för felaktigt utbetald schablonersättning för tidigare avslutade barn och ungdomar. Kravet inkom till kommunen i slutet av december 2019. Resultatet inkluderar även nedskrivning med samtliga utestående men tidigare reserverade stadsbidragsintäkter avseende 2018.

Migrationsverket har under 2019 begärt in kompletteringar från landets kommuner gällande mer detaljerade beskrivningar av de så kallade "LVU-liknande skäl", som legat till grund för beslut om insatser vars kostnader kommunerna sedan återsökt. Det har tagit oproportionerligt mycket tid från verksamheten att komplettera dessa återsöksärenden från kvartal 4 2017 och framåt. Migrationsverket har därefter fattat beslut i flera ärenden, varav många avslag. Flertalet avslagsbeslut har överklagats till Förvaltningsrätten. Under året har det också uppmärksammats att Migrationsverket inte upphört att betala ut schablonersättning för en del av de barn och ungdomar som avslutats i kommunen, trots att kommunen meddelat när ärendet avslutats hos kommunen. Nacka kommun har under året också uppdaterat denna information via Migrationsverkets nya etjänst.

Under året har arbetet med återsökning av statliga ersättningar genomlysts och analyserats. Detta arbete belyser vikten av struktur och samordning i återsökningsarbetet för att kommunen ska kunna tillgodogöra sig samtliga de statliga ersättningar som finns att tillgå.

Den I januari 2019 flyttades ansvar och kostnad för ensamkommande unga över 18 år från arbetsoch företagsnämnden till socialnämnden i enlighet med en reglementesändring för båda nämnderna. Handläggningen av de ungdomar som inte bedöms ha behov av särskilda stödinsatser på grund av missbruk, psykisk ohälsa eller annan svår problematik genomförs dock fortsatt av socialsekreterare på etableringsenheten.

Nio ensamkommande barn har under året erhållit svenskt medborgarskap. Sen tidigare år har sju ensamkommande erhållit svenskt medborgarskap. Ytterligare ett antal ensamkommande barn har sökt svenskt medborgarskap och väntar fortfarande på beslut. I samband med att svenskt medborgarskap erhålls upphör den statliga ersättning som annars utgår. Ansvar och kostnad för barn och unga med svenskt medborgarskap ligger under socialnämnden.

Under 2017 och 2018 pågick ett intensivt arbete att vända en negativ kostnadsutveckling som kunde härledas till det förändrade statliga ersättningssystemet som tillkom juli 2017. I februari 2019 löpte det sista avtalet med kostnad för obelagda platser ut. Med årets resultat får den tidigare negativa kostnadsutvecklingen anses vara till fullo vänd.

Nacka kommun har under året ansvarat för ett minskande antal ensamkommande barn och unga. Antalet var inledningsvis 165 stycken för att under året minska med cirka 27 procent till 120 stycken. Totalt under 2019 har tio ensamkommande barn anvisats till kommunen och sex familjeåterföreningar har skett där sju ensamkommande barn/unga med uppehållstillstånd har återförenats med sin närmaste familj.

Tabell: Status i asylprocessen och boendekommun, ensamkommande

Antal barn	Asylsökande	PUT	TUT	Avslag	Totalt
Nacka kommun	0 (4)	64 (82)	13 (16)	2 (4)	78 (106)
Annan kommun	7 (6)	23 (40)	10 (11)	I (2)	42 (59)
Totalt	7 (10)	87 (122)	23 (27)	3 (6)	120 (165)

Huvudregeln är att ensamkommande barn ska placeras i anvisningskommunen. De barn/unga som enligt tabellen ovan är placerade utanför Nacka har antingen varit placerade utanför kommunen sedan ankomst eller i någon form av särskilt boende på grund av vårdbehov. Kolumnen "Avslag" avser de barn som har så kallat verkställighetshinder och är kvar i kommunens ansvar till dess de blir myndiga. (Siffror i parentes avser föregående år, 2018).

5.5 Nyanlända flyktingar

Årets ekonomiska utfall för budgetposten nyanlända flyktingar är cirka 29,6 miljoner kronor, vilket är ett positivt utfall i relation till budget på cirka 10 miljoner kronor. Posten inkluderar intäkter i form av statsbidrag för nyanlända och diverse utgifter som till exempel etablerings- och bosökstöd. Budgetavvikelsen beror främst på högre schablonintäkter än budget.

Under 2019 har 62 hushåll om 177 personer tagits emot i kommunen på anvisning från Migrationsverket. Av de 177 anvisade är 97 barn. Kvotflyktingar utgör 63 procent (112 personer) av det totala antalet mottagna.

Totalt anvisades under året 172 nyanlända istället för 180 som var Nackas kommuntal för 2019. 52 av de som anvisade kommer att tas emot under 2020, då det faktiska mottagandet sker två månader efter anvisningen.

5.6 Bostadsförsörjning nyanlända

Årets resultat är minus cirka 26 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse om minus 6,8 miljoner kronor. Utfallet beräknas utifrån en kostnad per kvadratmeter, som arbets- och företagsnämnden interndebiteras, och intäkter i form av hyror från hushåll i genomgångsbostad. Sedan början av året har kostnader som debiterats för outhyrda bostäder fördelats mellan socialnämnden och arbets- och företagsnämnden på ett vis som avviker från den fördelningsnyckel som beslutades inför året. I samband med årsbokslutet korrigerades detta genom en överföring av cirka 4 miljoner kronor till socialnämnden, och den totala kostnaden för outhyrda bostäder för arbets- och företagsnämnden under 2019 blev cirka 15 miljoner kronor. Korrigeringen gör att slutresultatet för budgetposten avviker med motsvarande 4 miljoner kronor från tidigare lagd prognos.

Under 2018 och 2019 minskade behovet av genomgångsbostäder löpande, och kostnaden för outhyrda bostäder ökade då kommunens bestånd av bostäder för sociala behov var större än efterfrågan. Kostnadsökningen pågick fram till dess att det blev tydligt vilka bostäder/kontrakt som ska behållas för att täcka framtida behov, försäljning av bostadsrätter kom igång och en plan för anpassning av bostadsbeståndet togs fram. För närvarande pågår anpassning av beståndet i en forcerad takt för att så snabbt som möjligt balansera kapaciteten mot behoven.

Av de anvisade hushåll som togs emot under 2017 har 122 hushåll om sammanlagt 419 personer flyttat ut eller sagts upp från sin genomgångsbostad för att den tvååriga etableringsperioden är slut.

I 12 hushåll (74 familjer och 38 singelhushåll) om totalt 394 personer har flyttat till eget boende, varav cirka hälften i annan kommun. Sju hushåll om 19 personer har beviljats tillfälligt boende och en person har beviljats socialt kontrakt. Antalet personer som skulle beviljas tillfälligt boende efter genomgångsbostad prognostiserades till 73 personer i december 2018. Antalet hushåll som hittat eget boende inom tvåårsperioden är alltså betydligt högre än beräknat, vilket antas bero på utvecklingen av bosökstöd i kommunens regi och i samverkan med civilsamhället. Se tabell nedan.

Antalet kvadratmeter för de nyanlända som tagits emot under året är cirka 18 kvadratmeter per person. Antalet kvadratmeter per person har under året varierat mellan 13 och 21 kvadratmeter, vilket beror på att det inte alltid är möjligt att matcha hushåll mot befintliga bostäder på ett effektivt sätt. Möjligheten att matcha effektivt är en viktig förutsättning för att hålla nere hyreskostnaden för nyanlända så att de kan betala hyran med den etableringsersättning de erhåller när de deltar i Arbetsförmedlingens etableringsprogram. Om hyran är för hög behöver de nyanlända söka kompletterande ekonomiskt bistånd från kommunen.

Tabell: Personer som anvisades till Nacka 2017 och flyttade ur genomgångsbostad senast 2019

Månad	Antal hushåll	Antal personer	Eget boende	varav i Nacka	varav i kommun i Stockholms län	varav i kommun utanför Stockholms län	ingen uppgift om kommun	Tillfälligt boende eller socialt kontrakt	Ej utflyttade
Januari	14	35	35	4	7	21	3	0	0
Februari	13	33	33	6	15	6	6	0	0
Mars	10	36	35	11	4	16	4		0
April	12	34	33	13	7	13	0	_	0
Maj	17	65	63	8	0	46	9	2	0
Juni	13	46	46	27	2	16	1	0	0
Juli		4	4	0	0	4	0	0	0
Augusti	10	35	34	3	14	16	1	I	0

September	7	38	31	1	0	25	5	7	0
Oktober	12	39	36	6	6	23	1	3	0
November	7	27	22	0	0	20	2	5	0
December	6	27	22	6	16	0	0	0	5
Totalt	122	419	394	85	71	206	32	20	5

5.7 Myndighetsorganisation

Det ackumulerade resultatet 2019 för myndighetsorganisationen är minus cirka 40,2 miljoner kronor, vilket motsvarar en negativ avvikelse i förhållande till budget på cirka 2 miljoner kronor. Utfallet inkluderar kostnader för platshyra och OH-kostnader. Viss effektivisering i verksamheten har skett, såsom att vissa vakanser inte har ersatts per automatik, och inför 2020 har arbets- och företagsnämnden minskat sitt avrop av interna stöd- och servicetjänster för att ytterligare begränsa kostnaderna. Löpande avstämning av balans mellan belastning och resurstillgång, samt fortsatt arbete med automatisering, är faktorer som möjliggör ytterligare effektiviseringar.

5.8 Digitalisering

Resultatet för 2019 uppgår till minus 2,9 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på cirka 100 000 kronor. Digitaliseringsprojekten har mött vissa förseningsutmaningar, bland annat vid inväntan av kommungemensam upphandling av underkonsulter för RPA-utveckling, men under hösten har projekttakten varit planenlig. Vissa moment har inte kunnat färdigställas under 2019 och har därför skjutits upp till 2020.

6 Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för arbets- och företagsenheten uppgår under perioden till totalt 2,61 procent jämfört med 5,67 procent 2018. Korttidssjukfrånvaro är 2,40 procent jämfört med 3,22 procent 2018 och långtidssjukfrånvaro är 0,21 procent jämfört med 2,46 procent 2018. Både den totala sjukfrånvaron, korttidsfrånvaron och långtidsfrånvaron har minskat avsevärt jämfört med 2018.

Sjukfrånvaron för etableringsenheten uppgår under perioden till totalt 4,03 procent jämfört med 8,16 procent motsvarande period 2018. Korttidssjukfrånvaro är 3,58 procent jämfört med 5,54 procent motsvarande period 2018 och långtidssjukfrånvaro är 0,44 procent jämfört med 2,63 procent motsvarande period 2018. Både den totala sjukfrånvaron, korttidssjukfrånvaron och långtidsfrånvaron har minskat jämfört med motsvarande period 2018.